

vůbec nevěřila, že se kuřata vylíhnou, a dodnes vzpomíná, jakou radost měla, když se pak skutečně začala klubat. Při své svědomitosti i nyní, když je obracení lísek automatické, se v noci chodí přesvědčovat, zda nějaká závada na zařízení líhně nenarušila proces líhnutí.

Ale nejde jen o to, zvládnout techniku líhnutí, je třeba si vybudovat také okruh rozmnožovacích chovů, které by do líhně dodávaly biologicky hodnotná násadová vejce. I o to se manželé Mikulíkoví postarali. Velké pochopení a pomoc přitom našli u MVDr. Ladislava Kulíška, pracovníka okresního veterinárního zařízení ve Znojmě, který je zároveň funkcionářem svazu, místopředsedou OV a členem ÚOK chovatelů drůbeže. Svůj volný čas plně věnuje rozvoji drobných chovů drůbeže na okrese, je vždy ochoten přijet, poradit a pomoci. Nemalou zásluhu při zavádění uznaných chovů drůbeže má i posuzovatel Jan Smolík.

V současné době dodává do líhně násadová vejce 39 majitelů rozmnožovacích chovů. Největší počet — 16 uznaných chovů — mají v Tasovících, jen o dva méně Jiříce u Miroslavi. Další majitelé rozmnožovacího chovu jsou z Těšetic, Lechovic a

Hrádku. Skladba líhnutých plemen je velmi pestrá — hempšírky, sasexky, amroksky, plymutky žíhané, černé, žluté a bílé, vlašky koroptví a střibrokrké, ze zakrslých plemen bílé a žluté plymutky a bílé wyandotky.

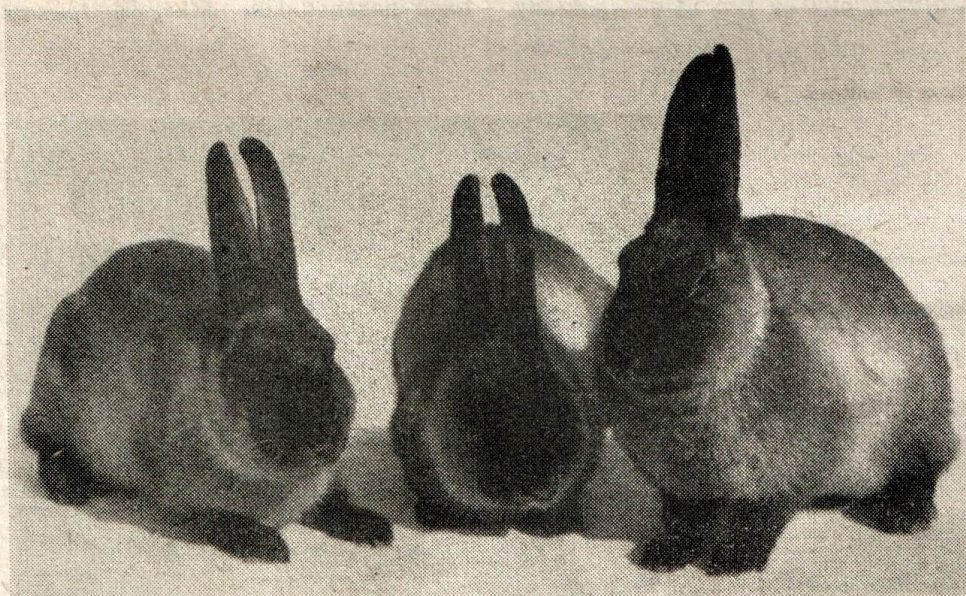
Líhnař si musí umět práci dobře zorganizovat, každý den v týdnu v sezóně líhnutí je vyhrazen pro jednotlivé pracovní úkony. Je to příjem násadových vajec, jejich výběr a dezinfekce, nasazování do líhně a jejich prohlídky, překládání do dolíhni, vybírání kuřat, kontrola provozu líhně, prodej kuřat, umývání a dezinfekce dolíhni. Velký důraz je třeba klást na hygienu prostředí.

Důležitá je evidence líhnutí. Souдруška Mikulíková pečlivě vede veškerou evidenci na předepsaných formulářích, aby kdykoliv byla možná kontrola. Tak na evidenčním listě dodavatelů násadových vajec zaznamenává počet dodaných vajec, jejich oplození, počet vyřazených vajec a další údaje a konečně propočítává procento líhivosti z vložených a oplozených vajec. Výsledky jednotlivých násad zapisuje do souhrnného přehledu, tzv. záznamu o provozu líhně. Vede dále knihu prodeje kuřat a na závěr sezóny zpracovává spolu s hospodářem základní organizace

ekonomické výsledky líhně. V Tasovících je zavedena taková praxe, že každý týden je jeden z členů revizní komise ZO přítomen při likvidaci nevylihých vajec a poškozených kuřat.

Na letošní líhnařskou sezónu se ZO Tasovice pečlivě připravila. Především všem majitelům rozmnožovacích chovů, kteří jsou jejími členy, opatřila zdarma kvalitní chovné kohouty, v chovech proběhlo uznávací řízení, zdravotní zkoušky na tuberkulózu a pulorovou nákazu. MVDr. Kulíšek připravil komplex vitamínů, který obdrželi všichni dodavatelé násadových vajec. Manželé Mikulíkoví je seznámili s tím, jak správně připravit krmné směsi a v jakém poměru do nich přidávat vitamíny.

Za všemi těmito opatřeními, vyjádřenými v několika větách, je ale třeba vidět kus iniciativní a obětavé lidské práce. A výsledek se dostavil ve formě mimořádně dobré líhivosti — 90 % z oplozených vajec. Za sezónu 1978 se v tasovické líhni vylíhlo na 20 000 kuřat, tedy maximální počet, který je pro líhně ZO a chovatelských klubů směrnice o provozu líhni ČSCHDZ povolen. A tak po skončení líhnařské sezóny si mohou funkcionáři i členové ZO Tasovice s uspokojením říci, že byla úspěšná. -zv-

Kapitoly z dotazů našich chovatelů

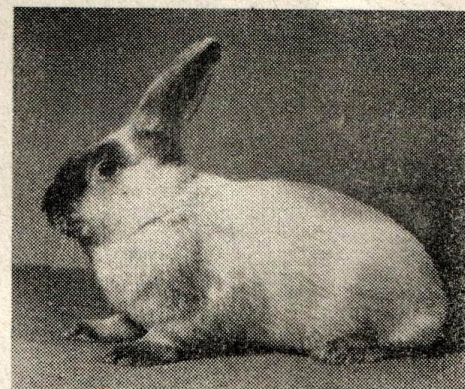
Kuni hnědí z chovu Bedřicha Klégra, Práhonice.
Snímky Hana Šolínová

Chovatel F. M. z okresu Písek chová siamské králíky. Potřeboval nutně samce, ale nikde ho nemohl sehnat. Až chovatel P. z Moravy mu nabídl dva samečky z křížení siamského králíka s králíkem kuním hnědým. Běžně prý tato plemena kříží, odchov je z poloviny siamský a z poloviny kuní hnědí a okresní registrátor jej běžně registruje a tetuje. Chovatel F. H. se táže, zda je toto křížení přípustné, popř., zda může v záporném případě žádat o výzkumný chov.

Dotazy tohoto a podobného druhu svědčí bohužel o tom, že mnozí chovatelé, a především někteří okresní

registrátoři, neovládají registrační řád. Vždyť v tomto řádu, který je součástí našeho vzorníku, je na straně 9, odstavec 4e doslova uvedeno: U siamských králíků může být jedním z rodičů ruský králík madagaskarového barevného rázu (zvláště pro křížení se siamskými homozygoty). Ruští králíci madagaskarového barevného rázu se mohou v rámci siamských králíků registrovat a tetovat, nezúčastní se však výstav, a proto pro registraci jejich odchovů neplatí podmínka klasifikace.

Není tedy ani zmínky o tom, že by se králíci siamští mohli pro účely registrace křížit s králíky kuními hně-

Siamský králík

dými. Sdělení chovatele P. z Moravy, že při křížení Si s Ku h dostává polovinu Si a polovinu Ku h, nemůže odpovídat pravdě, pokud jsou rodičovským párem siamští homozygoti $a_m a_m$ bb CC DD gg nebo siamští monohybridi $a_m a_n$ bb CC DD gg a kuní hnědý typičtí $a_m a_n$ BB CC DD gg .

Podívejme se na celou věc poněkud blíže po stránce genetické. Použijeme-li jako rodičů siamského homozygota $a_m a_n$ bb CC DD gg nebo siamského monohybrida $a_m a_n$ bb CC DD gg spolu s kuním hnědým tmavým $a_m a_m$ BB CC DD gg nebo s kuním hnědým typickým $a_m a_n$ BB CC DD gg , můžeme v generaci F_1 dostat pouze tyto genotypy, popř. fenotypy:

1. $a_m a_m$ Bd CC DD gg — fenotypově tmavý kuní, avšak genotypem monohybrid v alelickém páru B-b.

2. $a_m a_n$ Bb CC DD gg — fenotypově typický kuní, avšak dihybrid, neboť mimo hybridní pár $a_m \cdot a_n$ je přítomen ještě hybridní pár B-b.

3. $a_n a_n$ Bb CC DD gg — fenotypově ruský černý, avšak genotypem monohybrid v alelickém páru B-b.

Ani v jednom případě tedy nejde o potomky generace F_1 , kteří by podle registračního řádu mohli být registrováni a tetováni. A vůbec už nemůže být řeč o tom, že by polovina vrhu byli siamští a polovina kuní hnědí.

Jestliže chovatel P. z Moravy přesto dostává ve vrhu polovinu siamských a polovinu kuních hnědých, nezbyvá než konstatovat, že rodičovským párem jsou buď kuní dihybridi $a_m a_n$ Bb CC DD gg a siamští homozygoti $a_m a_m$ bb CC DD gg nebo kuní tmaví monohybridi $a_m a_m$ Bb CC DD gg a siamští monohybridi $a_m a_n$ bb CC DD gg . V každém případě však jde o kuní králíky, kteří neodpovídají genotypům daným vzorníkem a neměli by vůbec být registrováni a tetováni. Totéž platí pochopitelně o potomstvu.

Pokud jde o regeneraci siamského králíka v rámci výzkumného chovu, lze postupovat jednak podle původního vyšlechtovacího postupu, uveřejněného v Chovateli č. 11 z roku 1972, nebo i jiným způsobem, např. i pomocí kuního hnědého králíka, jsou-li k dispozici jedinci siamského králíka, ať již tmavší homozygoti, nebo světlejší monohybridi.

V takovém případě by museli být potomci generace F_1 , uvedení výše (1. až 3.) spolu spojení a v generaci F_2 by se již mohli objevit siamští králíci, ať již v homozygotní, nebo v monohybridní podobě.

Výpis všech možných genotypů, popř. fenotypů generace F_2 nepovažuji za důležité specifikovat. Pro praktickou regeneraci by to ani nemělo význam, neboť vše, co by v F_2 nebylo »siamské«, by mělo být z chovu vyřazeno.

K tomu ještě poznamenávám pro chovatele, kteří nejsou tak příliš ostřílení v genetice: siamský králík má vždy hnědé oko s tmavší panenkou, kdežto ruský králík madagaskarového barevného rázu má oko albi-